

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 286)
undervisningsministerråd
(Offentligt)

UDU, Alm. del - bilag 158 (Løbenr. 5019)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	1. februar 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 8. februar - dagsordenspunkt rådsmøde (uddannelses- og ungdomsministre) den 14. februar 2002 – vedlægges Undervisningsministeriets notat over de punkter der forventes optaget på dagsordenen.

Aktuelt notat til møde i Rådet (uddannelse/ungdom) den 14. februar 2002

1. Forslag til Rådets og Kommissionens rapport vedrørende detaljeret arbejdsprogram om opfølgningen på rapporten om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål (side 2)
- vedtagelse
2. Meddelelsen fra Kommissionen til Det Europæiske Råds møde i Barcelona om Lissabon-processen (side 4)
- orientering fra Kommissionen
3. Meddelelse fra Kommissionen om realiseringen af et europæisk rum for livslang læring (side 6)
- debat
4. Handlingsplan vedrørende færdigheder og mobilitet (side 8)
- præsentation fra Kommissionen
5. Forslag til beslutning vedrørende programmet Tempus/Meda (side 9)
- præsentation fra Kommissionen
6. Kommissionens Hvidbog om ungdomspolitik (side 9)
1. debat og vedtagelse af konklusioner

1. Forslag til Rådets og Kommissionens rapport vedrørende detaljeret arbejdsprogram om opfølgningen på rapporten om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål

- vedtagelse

A. Baggrund og indhold

Det spanske formandskab har fremlagt forslag til detaljeret arbejdsprogram om opfølgning af rapporten om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål til forelæggelse på Det Europæiske Råds møde i Barcelona.

Det fremgår af forslaget, at Rådet tager følgende i betragtning:

Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000, hvor der blev opstillet et nyt strategisk mål for det næste tiår, og hvor den fundamentale rolle for uddannelse og erhvervsuddannelse fremhæves som afgørende for en vellykket overgang til en videnbaseret økonomi og et videnbaseret samfund. Desuden blev Rådet (Uddannelse) anmodet om at bidrage til Luxembourg- og Cardiff-processen.

Rådet (Uddannelse) vedtog på sit møde den 14. februar 2001 rapporten om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål, der blev fremsendt til Det Europæiske Råds møde i Stockholm den 23.-24. marts 2001. Rapporten bestod af 3 hovedmålsætninger, der var opdelt i 13 delmålsætninger.

Det Europæiske Råd anmodede på sit møde i Stockholm Rådet (Uddannelse) og Kommissionen om at præsentere en fælles rapport til forårsmødet i Barcelona 2002 indeholdende et detaljeret arbejdsprogram for opfølgningen på rapporten. Opfølgningen skulle foretages inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode i et globalt perspektiv.

Uddannelsesområdet har fået en stigende betydning i forhold til Lissabon-målsætninger, hvorfor Rådet (Uddannelse) og Kommissionen anmoder om, at uddannelsesområdet får en særskilt status i Lissabon-strategien.

Det bemærkes, at arbejdet allerede er iværksat på 3 målsætninger (1. grundlæggende færdigheder, 2. IKT, 3. matematik, naturvidenskab og teknologi), samt at arbejdet på de resterende målsætninger vil begynde i løbet af 2002 og 2003. Behov for etablering af synergi mellem denne aktivitet og andre initiativer på europæisk niveau må sikres.

Rådet og Kommissionen sætter følgende målsætninger for de europæiske uddannelsessystemer i 2010, der skal bidrage til etablering af et europæisk vidensområde:

1. høj kvalitet skal sikres inden for uddannelsesområdet og Europa skal anerkendes som en global reference for kvalitet
2. de europæiske uddannelsessystemer skal være så sammenlignelige, at borgerne vil kunne flytte sig imellem dem og drage fordel af deres forskellighed
3. kvalifikationer, viden og kompetencer tilegnet ét sted i EU skal kunne anerkendes over hele unionen
4. alle europæer vil, uanset alder, have adgang til livslang læring
5. Europa skal være åben for samarbejde med gensidige fordele med alle andre regioner og skal være den højst prioriterede destination for studerende og forskere fra andre regioner i verden.

Den nye åbne koordinationsmetode vil blive anvendt som et instrument for udvikling af en sammenhængende og rummelig strategi på uddannelsesområdet inden for rammerne af Traktatens artikel 149 og artikel 150. Igennem den åbne koordinationsmetode anvendes værktøjer som indikatorer, benchmarking samt sammenligning af best-practice, opfølgning, evaluering, peer-review m.v. som grundlag for gensidige læreprocesser.

Arbejdet vil blive styret og monitoreret af Rådet (Uddannelse) i samarbejde med Kommissionen. En statusrapport vil blive fremsendt til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

For så vidt angår nærheds- og proportionalitetsprincippet er der tale om et formandskabsinitiativ, hvor der ikke er redegjort for disse principper.

Efter dansk opfattelse er det spanske formandskabs forslag i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovgivning eller få statsfinansielle konsekvenser.

D Høring

Punktet blev behandlet på møde i EU-Specialudvalget den 30. januar 2002. Såvel Danmarks Lærerforening, KL, LO, Amtsrådsforeningen og FTE udtrykte en generel tilfredshed med handlingsplanens udformning. Samtidig var organisationerne enige om, at det var vigtigt at fastholde:

1. at uddannelsesområdet har et bredere sigt end blot den beskæftigelsesmæssige dimension,
2. at OECD data skulle anvendes, hvor dette var muligt,
3. at der ikke kun skulle fokuseres på kvantitative indikatorer,
4. at de relevante parter skulle inddrages i det videre arbejde.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

For så vidt angår den vedtagne rapport om de konkrete fremtidige mål for uddannelsessystemerne blev den behandlet af Rådet (Uddannelse/Ungdom) den 9. november 2000 og den 12. februar 2001.

Rådsresolutionen om opfølgning på rapporten blev vedtaget den 13. juli 2001.

Der blev opnået politisk enighed om en Rådskonklusion den 29. november 2001 om en interimrapport for den detaljerede handlingsplan.

I forbindelse med rådsmøderne blev der oversendt aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2000, den 2. februar 2001, den 16. maj 2001 og den 15. november 2001. Sagen blev forelagt til orientering på Europaudvalgets møde den 3. november 2000, den 9. februar 2001 og den 23. maj 2001. Sagen blev endvidere behandlet i særligt møde i Statsministeriet den 23. november 2002 med repræsentanter for Folketingets partier som følge af, at Folketinget endnu ikke havde konstitueret sig efter valget den 22. november 2001.

2. Meddelelsen fra Kommissionen til Det Europæiske Råds møde i Barcelona om Lissabon-processen KOM(2002) 14

- orientering fra Kommissionen

A. Baggrund og indhold

Som led i forberedelserne til Det Europæiske Råds møde i Barcelona vedtog Kommissionen på sit møde den 15. januar 2002 en meddelelse om Lissabon-strategien.

For så vidt angår investeringer i viden ønsker Kommissionen, at EU forstærker indsatsen på områderne forskning, innovation, almen uddannelse og erhvervsuddannelse samt forstærke virkningerne af de enkelte politikker ved at gennemføre dem samlet og lade dem pege frem mod ét og samme mål, nemlig et europæisk vidensområde.

Det peges på, at:

1. der i EU er gjort meget små fremskridt med hensyn til at gøre livslang læring til en realitet i de fleste voksnes hverdag
2. investeringsniveauet i almen uddannelse stadig er for lavt, livslang læring finder kun begrænset udbredelse, og for mange unge går ud af skolen med ingen eller kun grundlæggende kvalifikationer.

Kommissionen finder, at en fortsat forbedret økonomisk og social samhørighed opnås gennem en kombination af stærkere økonomisk ydeevne, udvikling af et videnbaseret samfund og langsigtet strukturel investering i infrastruktur og mennesker.

Som følger heraf peger Kommissionen på, at der i 2002 skal være skarpere fokus på bl.a.:

1. beskæftigelsesegnethed, tilpasningsevne og mobilitet skal fremmes, for at forandringer kan håndteres bedre, hvorfor Kommissionen vil fremlægge en handlingsplan vedrørende kvalifikationer og mobilitet,
2. investering i viden af hensyn til den fremtidige konkurrenceevne og beskæftigelse, herunder en strategi for etablering af et europæisk vidensområde omfattende:
 1. udvikling af et gennemsigtigt og åbent europæisk forsknings- og uddannelsesmiljø,
 2. oprettelse af et europæisk vidensnet og videnscentre inden for forskning og uddannelse,
 3. styrkelse af den europæiske dimension inden for livslang læring.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en Kommissionens meddelelse, hvor der ikke er redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse er meddelelsen for så vidt angår uddannelsesområdet i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen vil ikke umiddelbart få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

D Høring

Punktet blev behandlet på møde i EU-Specialudvalget den 30. januar 2002. De i udvalget forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

-

3. Meddelelse fra Kommissionen om realisering af et europæisk rum for livslang læring KOM(2001)678

- orienterende debat

A. Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog på sit møde den 21. november 2001 en meddelelse om realisering af et europæisk rum for livslang læring.

Forud for denne vedtog Kommissionen den 30. oktober 2000 et memorandum om livslang læring. Der blev som følge heraf gennemført nationale høringer om memorandummet i alle medlemsstater i foråret 2001. De danske konklusioner herpå blev sammenskrevet i en rapport, som undervisningsministeren, på vegne af arbejdsministeren og socialministeren, fremsendte til Kommissionen den 2. juli 2001.

Ved iværksættelsen af de nationale høringer oplyste Kommissionen, at resultaterne herfra skulle udgøre grundlaget for meddelelsen, hvilket også er sket.

Memorandumets målsætning med livslang læring er som resultat af høringsprocessen blevet udvidet og omfatter nu foruden beskæftigelsesegnethed/tilpasningsevne og aktivt medborgerskab nu også selvrealisering og social inddragelse. Livslang læring anskues dels ud fra det livslange perspektiv omfattende læring ("vugge-til-grav"), dels ud fra et bredt læringsbegreb, som omfatter både formelle, ikke-formelle og uformelle læringsaktiviteter ("lifewide").

De seks nøglebudskaber i memorandummet er blevet bekræftet som relevante prioriteringsområder i høringsprocessen:

3. Nye grundlæggende færdigheder til alle.
4. Øget investering i menneskelige ressourcer.
5. Nytænkning inden for undervisning og læring.
6. Værdsættelse af læring.
7. Nye roller for rådgivning og vejledning.
8. Læring bringes tættere på borgerne.

I meddelelsen understreges det, at det videre arbejde ikke skal omfatte en ny proces eller harmonisering af nationale love og bestemmelser. Men det påpeges, at der er brug for en mere sammenhængende og hensigtsmæssig brug af de eksisterende EU instrumenter og ressourcer, inkl. brug af den åbne koordinationsmetode.

Det spanske formandskab har foreslået, at der dels gennemføres en drøftelse af de uddannelsesmæssige aspekter og dels en drøftelse af de ungdomsrelaterede aspekter.

Som udgangspunkt for debatten vedrørende de uddannelsesmæssige aspekter har det spanske formandskab stillet fire spørgsmål:

9. hvilken rolle har de forskellige aktører i forhold til frembringelse af livslang læring: staten, de sociale partnere, individet?
10. hvad er de bedst egnede aktioner og retningslinier for implementering af opfølgningen på livslang læring inden for Lissabon-strategien?

11. hvordan kan der etableres mekanismer, der fremmer tilegnelsen af kvalifikationer gennem livslang læring?
12. hvad er de vigtigste aktioner og retningslinier vedrørende livslang læring for implementering af målsætningerne for uddannelsessystemerne og den åbne koordinationsmetode?
 1. at skabe netværk af nationale agenturer til evaluering af kvaliteten af de kvalifikationer, der er opnået gennem livslang læring,
 2. at skabe netværk og kommunikationskanaler med henblik på indsamling af information og udveksling af bedste praksis blandt de forskellige aktører for at etablere en gennemsigtig metodologi for anvendelse af kvalifikationer opnået ved livslang læring og i ikke-formel uddannelse.

Som udgangspunkt for debatten vedrørende de ungdomsrelaterede aspekter har det spanske formandskab udarbejdet et dokument, der forholder sig til de ikke-formelle aspekter af livslang læring knyttet til ungdomsområdet. Til drøftelse heraf er der formuleret to spørgsmål, der omhandler følgende forhold:

1. Hvorledes forholder Rådet (Ungdom) sig til formulering af en udtalelse på dette område, hvorledes bør denne se ud og er der emner i forhold til andre rådsformationer, der skal berøres?
2. Hvilke nøgleaspekter i forhold til livslang læring er de vigtigste udfra et ungdomsperspektiv og hvilke nøgleaspekter ønskes kan der bidrages med i en livslang lærings sammenhæng?

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en Kommissionens meddelelse, hvor der ikke er redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse er meddelelsen for så vidt angår uddannelsesområdet i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse vil ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

D Høring

Punktet blev behandlet på møde i EU-Specialudvalget den 30. januar 2002. De i udvalget forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet på nuværende tidspunkt.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

-

4. Handlingsplan vedrørende færdigheder og mobilitet

- præsentation fra Kommissionen

A. Baggrund og indhold

Kommissionen nedsatte i foråret 2001 en arbejdsgruppe på højt niveau vedrørende færdigheder og mobilitet. Arbejdsgruppen fremkom i december 2001 med en rapport.

Med udgangspunkt i rapporten agter Kommissionen til Det Europæiske Råds møde i Barcelona at fremlægge en handlingsplan vedrørende færdigheder og mobilitet.

Kommissionen har på møde i Coreper den 24. januar 2002 oplyst, at punktet burde markeres som eventuelt, da Kommissionen endnu ikke har færdiggjort den interne beslutningsproces i sagen. Hvis dette sker vil Kommissionen på rådsmødet orientere om indholdet af denne handlingsplan.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

For så vidt angår nærheds- og proportionalitetsprincippet vil der blive taget stilling hertil, når Kommissionen fremlægger sin handlingsplan.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

For så vidt angår lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser vil der blive taget stilling hertil, når Kommissionen fremlægger sin handlingsplan.

D Høring

Punktet blev behandlet på møde i EU-Specialudvalget den 30. januar 2002. De i udvalget forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

5. Forslag til beslutning vedrørende programmet Tempus/Meda

- orientering fra Kommissionen

A. Baggrund og indhold

Kommissionen agter at fremlægge et forslag til beslutning vedrørende programmet Tempus/Meda. Tempus programmet vedrører uddannelsesmæssigt samarbejde på primært de videregående uddannelsers område med de central- og østeuropæiske lande, der ikke er ansøgere til medlemskab af EU.

Kommissionen vil forelå, at programmet udvides til også at omfatte Middelhavsregionen.

Kommissionen har på møde i Coreper den 24. januar 2002 oplyst, at punktet burde markeres som eventuelt, da Kommissionen endnu ikke har færdiggjort den interne beslutningsproces i sagen. Hvis dette sker vil Kommissionen på rådsmødet orientere om indholdet af forslaget.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

For så vidt angår nærheds- og proportionalitetsprincippet vil der blive taget stilling hertil, når Kommissionen fremlægger sin handlingsplan.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

For så vidt angår lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser vil der blive taget stilling hertil, når Kommissionen fremlægger sin handlingsplan.

D Høring

Punktet blev behandlet på møde i EU-Specialudvalget den 30. januar 2002. De i udvalget forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

-

6. Kommisionens Hvidbog om ungdomspolitik

- debat og vedtagelse af konklusioner

A. Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog på sit møde den 21. november 2001 en Hvidbog om det fremtidige europæiske samarbejde om ungdomsspørgsmål.

Hvidbogen påpeger fem store udfordringer for EU og medlemslandene på ungdomsområdet:

1. Den demografiske udvikling

2. De unges ændrede livsmønstre
3. B beskæftigelse og deltagelse
4. Europæisk integration
5. Globalisering

Det er Kommissionens holdning, at det europæiske projekt behøver unges tilslutning, engagement og entusiasme, når den skal møde disse udfordringer.

Kommissionen udleder af den omfattende konsultationsproces, der har fundet sted, fire nøglebudskaber:

1. Aktivt borgerskab for unge mennesker.
2. Udvidelse og anerkendelse af områder for eksperimenter (anerkendelse af ikke-formelle kompetencer opnået ved frivilligt arbejde).
3. Udvikle autonomi blandt unge mennesker (bl.a. sociale sikkerhedsnet og oplysning).
4. At Den Europæiske Union skal være baseret på fælles demokratiske værdier.

Kommissionen noterer, at der allerede på fællesskabsplan er taget mange initiativer på ungdomsområdet, men finder, at fremtidens udfordringer også stiller nye krav til samarbejdet.

Hvidbogen foreslår på denne baggrund to hovedaspekter for et nyt samarbejde på ungdomsområdet:

1. For det første anvendelsen af den åbne koordinationsproces som fremtidig samarbejdsprocedure på det ungdomspolitiske område. Den åbne koordinationsproces betyder, at Rådet kan vedtage foranstaltninger til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne (uden harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser) til at udbrede god praksis og opnå større konvergens.

Processen kan fx omfatte udvikling af fælles benchmarks, periodisk overvågning, evaluering og peer-review, der tilrettelægges som gensidige læreprocesser. Kommissionen foreslår en plan for, hvordan den åbne koordinationsproces kan anvendes på ungdomsområdet.

- Det andet hovedaspekt Kommissionen foreslår er en slags mainstreaming af ungdomsdimensionen i andre politiske initiativer. Det vil sige, at man ønsker at arbejde for, at der i forbindelse med alle politiske initiativer spørges, hvilke implikationer det pågældende initiativ vil have for unge.

Det spanske formandskab har foreslået, at Rådet (Ungdom) vedtager et sæt Rådskonklusioner vedrørende opfølgningen på hvidbogen. Det foreslås heri, at Rådet:

1. på basis af hvidbogen repræsenterer skabelsen af et nyt europæisk samarbejde på ungdomsområdet og udgør grundlaget for en ramme for dette område,
2. overvejer, som foreslået af Kommissionen, anvendelse af den åbne koordinationsmetode på ungdomsområdet i en tilpasset form,
3. enig i de foreslåede prioriteter på områder: deltagelse, volontør arbejde samt information og forskning på området,
4. hilser tilpasningen af den åbne koordinationsmetode velkommen inden for rammerne af medlemslandenes kompetencer samt i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet,
5. understreger behovet for at inddrage ungdomsdimensionen horisontalt i sektorpoltikker og programmer på såvel nationalt som europæisk niveau,
6. anerkender vigtigheden af unges deltagelse i samarbejdsprocesser på såvel nationalt som europæisk niveau,
7. forsikre, at kandidatlandene inddrages i arbejdet, hvor dette er hensigtsmæssigt,
8. vil udarbejde en ramme for det fremtidige samarbejde på ungdomsområdet med henblik på vedtagelse på Rådsmødet den 30. maj 2002.

Endvidere foreslås det, at Rådet (Ungdom) tager udgangspunkt i følgende to spørgsmål for debatten:

1. er der supplerende bemærkninger vedrørende forslaget til konklusioner?
2. Hvorledes ses Rådets (Ungdom) fremtidige arbejde på dette område?

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om såvel et Kommissionens initiativ som et formandskabs initiativ, hvor der ikke er redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse er hvidbogen i overensstemmelse med til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Hverken Kommissionens Hvidbog eller formandskabets udkast til rådskonklusioner vil have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

D Høring

Sagen blev mundtlig drøftet i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse den 14. november 2001. De i specialudvalget repræsenterede organisationer havde ingen nævneværdige bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

For så vidt angår hvidbogsprocessen blev den behandlet af Rådet (Uddannelse/Ungdom) den 28. maj 2001 og den 29. november 2001.

I forbindelse med rådsmødet blev der oversendt et aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg den 16. maj 2001 og den 15. november 2001. Sagen blev forelagt på Europaudvalgets møde den 23. maj. 2001. Sagen blev endvidere behandlet i særligt møde i Statsministeriet den 23. november 2002 med repræsentanter for Folketingets partier som følge af, at Folketinget endnu ikke havde konstitueret sig efter valget den 22. november 2001.